

EL MIRADOR

Josep R. Mora

ACTIVISTA SOCIAL

ARA ÉS EL MOMENT

L'emergència sanitària provocada per l'epidèmia de la covid-19 ens està donant moltes lliçons; tantes, que caldria un suplement complet d'aquest diari per poder revelar, amb prou contrast, la imatge que la malaltia ens retorna de nosaltres mateixos, de la nostra organització social i de les habilitats dels nostres governants.

La llista és llarga: la consciència de la nostra inesperada vulnerabilitat; la confirmació que les lleis del mercat han de ser reescrites; la necessitat de reforçar el paper de l'Estat per assegurar la prosperitat; la constatació d'allò que és realment essencial quan van mal dades; la comprovació que l'element clau per al funcionament de la so-

cietat no és la competitivitat, sinó la solidaritat i la cooperació; la verificació un cop més (i ja en són...?) que la UE continua sense ser una UE i és cada vegada menys un mercat únic; la demostració que en un món complex els conceptes de nació i sobirania han entrat en crisi, etc.

Des de la meua perspectiva personal, que és la que correspon a una persona de més de 70 anys, m'interessa destacar una lliçó sobre totes les altres: la necessitat de replantejar el tracte que donem a la gent gran. La crisi de la covid-19 ha demos-

«La crisi de la covid-19 ha demostrat la fragilitat del model actual d'atenció a les persones amb dependència»

trat la fragilitat del model actual d'atenció a les persones amb dependència. Cada vegada hi ha més indicis de tracte discriminatori cap a aquest col·lectiu en la gestió de la pandèmia. Els efectes han estat catastròfics: milers de persones mortes a les residències i una manca evident de mitjans i recursos. És la crisi d'un model basat en la precarietat de les condicions de treball i en el negoci i benefici del sector privat.

Seria un greu error no aprendre la lliçó i voler continuar amb el mateix model que hem tingut fins ara. Ara és el moment de posar les bases d'un nou model d'atenció a la gent gran basat en els següents eixos: l'atenció a la dependència a totes les edats ha de ser un dret

subjectiu i universal, com ho és la sanitat i l'educació; cal prioritzar models alternatius a les residències, com ara l'assistència domiciliària professional, el suport a les iniciatives comunitàries i la promoció d'habitatges compartits i assistits; és necessari veure les residències com a últim recurs i sempre sota la responsabilitat i el control públic, amb una coordinació sòlida amb el sistema sanitari, i, finalment, aquest model ha d'estar enfocad a la gestió prioritària per part del sector públic, única forma de posar la vida de les

«És la crisi d'un model basat en la precarietat laboral de les condicions de treball i en el negoci i benefici del sector privat»

persones al centre i assegurar el dret a un accés igualitari de tot-hom.

Aquest canvi de model només arribarà si es reclama. Ni de bon tros els canvis vindran sols, per la mera evidència del desastre que és el model actual. Requereix una pressió social sense precedents que avui encara no existeix, encara que comencen a haver-hi indicis. Ara és el moment que la gent gran ens organitzem i portem aquest debat a l'agenda política dels nostres governants a tots els nivells, també a nivell de Manresa, on hi ha una magnífica oportunitat de concretar aquest nou model en el marc del Pla Estratègic d'Envel·liment que l'Ajuntament de Manresa s'ha compromès a fer.

ATENDRE LES PERSONES GRANS, PRIORITAT DEL TERRITORI!

TRIBUNA

Eulàlia Sardà

VICEPRESIDENTA SEGONA DEL CONSELL COMARCAL DEL BAGES I CONSELLERA DE L'ÀREA D'ATENCIÓ SOCIAL ESPECIALITZADA

La jornada del 15 de juny es commemora el Dia Internacional de la presa de consciència de l'abús i el maltractament a la vellesa. És un dia en què hem de dir ben fort i alt que, com a societat, no ens podem per-

metre de cap de les maneres que les nostres persones grans pateixin situacions de violència. L'abús físic, psicològic i fins i tot econòmic continua present malauradament i cal buscar maneres per fer visibles aquestes situacions injustes i sobretot sumar esforços per eliminar-les. En aquest sentit, des del territori comptarem a partir de la tardor amb una prova pilot que ens permetrà atendre i millorar l'atenció a les persones grans víctimes de situacions d'abús. La implantació del nou equip de professionals esdevindrà referent, respon al compromís polític del Consell Comarcal del Bages de prioritzar el benestar de les persones grans i queda recollit també al Pla d'Actuació de les Persones Grans del Bages 2019-2021.

Com a administració tenim el deure d'estar al costat de les persones més vulnerables. I més en situacions d'emergència sanitària i social com la que vivim des del mes de març. Les persones grans han patit molt durant les darreres setmanes i en la majoria de casos ho han fet soles. A més, ens han donat una autèntica lliçó de solidaritat i compromís ja que moltes persones grans que han estat bé s'han implicat i ajudat en tot el que ha fet falta donant suport al seu entorn

«Pensem en les persones grans en clau positiva, reivindicuem tot allò que ens aporten, que és molt i, sobretot, protegem-les de les situacions d'indefensió i vulnerabilitat»

més proper en les múltiples iniciatives de solidaritat que tots hem viscut. La seva reacció ha estat admirable i cal posar-la en valor. Hem d'entendre la vellesa en sentit positiu i entendre que compten amb una saviesa i expertesa extraordinàries.

Us convido a commemorar la jornada del 15 de juny i a mantenir el seu esperit viu els 365 dies de l'any. Pensem en les persones grans en clau positiva, reivindicuem tot allò que ens aporten, que és molt i, sobretot, protegem-les de les situacions d'indefensió i vulnerabilitat. Atendre les persones grans és una de les prioritats del territori. El compromís i el respecte davant aquest col·lectiu diran molt de la nostra societat.

EL CENTRE HISTÒRIC AL QUIRÒFAN

TRIBUNA

Enric Masana Botella

SECRETARI DE LA DEMARCACIÓ DE LES COMARQUES CENTRALS DEL COAC

Conèixem els factors que fan diferent el nostre Centre Històric i que agreugen la seva recuperació. Per començar, està situat en una cornisa elevada a la vessant nord dels penya-segats del congost del riu Cardener. El creixement de la ciutat s'ha materialitzat en forma de semicercle, amb el centre desplaçat, «descentrat». Aquesta asimetria formal condiciona aspectes, com ara la circulació viària, complicada, i de difícil resolució. Un nucli antic «centrat», amb creixement concèntric, és més permeable per connectar les noves anelles de creixement, induint activitat per ser lloc de pas

obligat. No és pas el nostre cas.

Tenim una morfologia urbana condicionada per un riu que no hem sabut aprofitar per fer ciutat i que hauria de passar a ser un actiu de primer ordre. La guerra de Successió (Ciutats Cremades) i la guerra del Francès van representar una pèrdua important del patrimoni arquitectònic del Centre Històric, i la reconstrucció posterior, amb materials senzills i de baixa qualitat, afecta moltes de les edificacions actuals. Això és el que tenim. On és la solució?

El debat dels darrers anys ens ha portat a albirar els criteris que caldria seguir per revertir la situació i que podríem resumir en tres punts clau, Fàbrica Nova al marge. El primer, suprimir barreres urbanes entre eixample i nulci antic, ampliant Sant Domènec fins a Guimerà i Passeig, i generant una plaça de vianants des de la Muralla del Carme fins a de Sant Francesc, com a nou espai central de referència. El segon, la transformació del Parc Fluvial, colonitzant la riba oposada del riu, supri-

mint el trànsit rodat, i generant recorreguts arbrats i la reconversió de les platges de vies del tren en desús en espais d'activitat lúdica, esportiva i de restauració. Això permetria augmentar la circulació de vianants que creuin el Centre Històric, potenciant activitats i donant més visibilitat a la façana patrimonial, amb la Seu, la Cova i el Pont Vell com a elements destacats. El tercer punt, que dona nom a l'article, la transformació del teixit degradat del Centre Històric. Darrerament s'està generant un clima d'inseguretat per la presència de nuclis marginals de delinqüència que aprofiten el mal estat i desocupació dels edificis per convertir-los en el seu hàbitat residencial. Cal revertir aquesta situació amb una intervenció general queaturi l'espiral de degradació.

Tenim una eina potent per fer-ho, la recerca de l'arquitecte Pere Santamaría que durant anys d'investigació ha documentat edifici per edifici tot el conjunt del Centre Històric. Una diagnosi per conèixer quines edificacions o conjunts edificats es

pot i cal enderrocar. Si totes les finques en mal estat i sense valor patrimonial fossin enderrocades, determinada marginalitat delictiva desapareixeria del sector. Els solars resultants d'aquests enderroc selectius s'haurien d'invertir en dues accions, una per esponjar el Centre Històric dotant-lo d'espais públics de relació social i de verd urbà, i l'altra per desenvolupar promocions viables d'habitatges, buscant la col·laboració pública-privada, amb edificis d'un elevat valor afegit que trenqui l'actual estereotip del barri i, controlant la gentrificació, l'enriqueixi amb nous perfils socials. Calen recursos per una actuació de buidat com la plantejada, però és necessari i cal començar a esmolir les eines. Històricament l'urbanisme ha demostrat la seva eficàcia com a eina de transformació social. Ni els serveis socials ni l'actuació policial poden aturar determinades dinàmiques sense l'ajuda contundent d'una reforma urbana. Ara toca agafar el bisturí i portar el Centre Històric al quiròfan.